

Marcin Jewdokimow

Międzynarodowa konferencja
"Memory, Culture and Religion",
Warszawa, 15 V 2013 r.

Hereditas Monasteriorum 3, 413-414

2013

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Marcin JEWDOKIMOW

Wydział Nauk Humanistycznych

Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie

Międzynarodowa konferencja *Memory, Culture and Religion*, Warszawa, 15 V 2013 r.*

W dniu 15 V 2013 r. odbyła się w Warszawie międzynarodowa konferencja pt. *Memory, Culture and Religion*, organizowana przez Centrum Myśli Jana Pawła II i Instytut Socjologii Uniwersytetu Warszawskiego. Organizatorzy poruszyli następujące kwestie: „Jaki jest wpływ religii na kulturę? Jaki jest wpływ pamięci na kulturę? Czy naukowe opracowania pamięci są zupełnie pozbawione wątków teologicznych?”¹. Są to zagadnienia silnie związane z projektem *Dziedzictwo kulturowe po klasztorach skasowanych na ziemiach dawnej Rzeczypospolitej oraz na Śląsku w XVIII i XIX w.: losy, znaczenie, inwentaryzacja*, w tym bezpośrednio z badaniami prowadzonymi przez projektowy zespół V. Projekt *Dziedzictwo kulturowe*, choć w działaniach badawczych koncentruje się na „próbie identyfikacji i dokumentacji rozproszonych zbiorów ponad tysiąca klasztorów”², choć zmierza do inwentaryzacji, to jednak jednocześnie odnosi się do pytań wskazanych przez organizatorów przywołanej konferencji. Można bowiem powiedzieć, że sukces inwentaryzacyjny, a więc upublicznienie – a przez to i urefleksyjnienie – dziedzictwa skasowanych klasztorów będzie jednocześnie pracą na pamięci zbiorowej czy też *odkrywaniem* „ważnej części duchowego i materialnego dziedzictwa narodowego”³.

Zaprezentowane podczas konferencji teksty w różny sposób podejmowały problem relacji pomiędzy pamięcią, kulturą i religią, również w odniesieniu do procesów modernizacji. Siegfried Wiedenhofer (Johann Wolfgang Goethe-Universität in Frankfurt am Main) omawiał relacje pomiędzy teologicznymi i sekularnymi koncepcjami tradycji w nowoczesności. Wskazywano na siłę religii w teoretycznie zlaicyzowanym świecie zachodnim; np. Annamaria Orla-Bukowska (UJ) w referacie pt. *The Intensification of Religious Symbols in a Postsecular World: The Role of the Christian Cross for Jewish Memory and Culture* stwierdziła m.in., iż współczesne reakcje na budowanie minaretów w Europie unaoczniają jeśli nie siłę religii, to na pewno siłę religijnych symboli, które mogą być rozumiane jako „bardziej aktywne lub wciąż aktywne czynniki zachowania pamięci, tożsamości i kultury”⁴. Omawiano również różne kulturowe, w tym religijne, reakcje na procesy modernizacyjne, np. odpowiedzi katolicyzmu w Polsce na procesy modernizacji (Christopher Grabowski, UMCS, *Responses to Modernity: Liberal and Evangelical Catho-*

* Praca naukowa finansowana w ramach programu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego pod nazwą „Narodowy Program Rozwoju Humanistyki” w latach 2012–2016. Scientific work financed by the Ministry of Science and Higher Education under the name of the “National Programme for the Development of Humanities” in the years 2012–2016.

1 <http://centrumjp2.pl/nauka/konferencje/konferencja-memory-culture-and-religion/idea-i-zaproszenie/> (dostęp: 18 XI 2013 r.).

2 <http://www.kasaty.pl/projekt/> (dostęp: 18 XI 2013 r.).

3 *Ibidem*.

4 A. ORLA-BUKOWSKA, *The Intensification of Religious Symbols in a Postsecular World: The Role of the Christian Cross for Jewish Memory and Culture* (abstrakt). Dostępny online: <http://centrumjp2.pl/nauka/konferencje/konferencja-memory-culture-and-religion/abstracts-2/>.

lic Discourse in Present Day Poland), rolę religii w tożsamości narodowej postsowieckiej Rosji (Victoria Dunaeva, Szkoła Wyższa im. Bogdana Jańskiego, Warszawa) czy strategię odrzucania globalizacji przez kulturę i religię w Arabii Saudyjskiej (Anna Odrowąż-Coates, Akademia Pedagogiki Specjalnej, Warszawa).

Sprawozdanie⁵ z przebiegu konferencji ukazuje się na łamach „Hereditas Monasteriorum” również dlatego, że do udziału w niej zakwalifikował się referat dra Marcina Jewdokimowa (członka Projektu) pt. *The Monastic Legacy in the View of Michel Foucault's Work*, w którym autor wskazuje obecność dziedzictwa klasztorów w nowoczesnej konstytucji w ujęciu organizacji społecznej. Niestety z powodów niezależnych od siebie referent nie mógł wziąć udziału w wydarzeniu.

Witold GUCA

Instytut Historyczny

Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach

Konferencja Interdyscyplinarnego Zespołu do Badań Dziedzictwa Kulturowego Świętego Krzyża *Debaty świętokrzyskie I*, Kielce-Święty Krzyż, 24–25 V 2013 r.*

W dniach 24–25 V 2013 r. odbyła się interdyscyplinarna konferencja naukowa zatytułowana *Debaty świętokrzyskie I*. Spotkanie to zostało zorganizowane przez Interdyscyplinarny Zespół do Badań Dziedzictwa Kulturowego Świętego Krzyża, działający pod egidą Wydziału Humanistycznego Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach przy współpracy z Muzeum Narodowym w Kielcach, Biblioteką Uniwersytecką UJK, Wojewódzką Biblioteką Publiczną im. Witolda Gombrowicza w Kielcach, Klasztorem Misjonarzy Oblatów Maryi Niepokalanej na Świętym Krzyżu, Stowarzyszeniem „Per Crucem” oraz Biurem Turystycznym „Busferie” S. J. z Kielc. W jego organizacji pomogli też liczni sponsorzy.

Obrady w pierwszym dniu konferencji odbywały się w sali portretowej Pałacu Biskupów Krakowskich w Kielcach. Otworzył je Robert Kotowski, dyrektor Muzeum Narodowego, który powitał zgromadzonych gości i prelegentów. Następnie głos zabrał Janusz Detka, dziekan Uniwersytetu Jana Kochanowskiego, który zarysował dzieje powstania oraz założenia badawcze Interdyscyplinarnego Zespołu do Badań Dziedzictwa Kulturowego Świętego Krzyża. Tematykę tę kontynuowali występujący po nim organizatorzy konferencji: przewodniczący Krzysztof Bracha oraz sekretarz komitetu organizacyjnego Marzena Marczevska.

5 Ze względu na nieobecność autora na konferencji sprawozdanie jest oparte na dostępnych abstraktach wystąpień.

* Praca naukowa finansowana w ramach programu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego pod nazwą „Narodowy Program Rozwoju Humanistyki” w latach 2012–2016. Scientific work financed by the Ministry of Science and Higher Education under the name of the “National Programme for the Development of Humanities” in the years 2012–2016.